

Raport control la TAROM: Încalcare de securitate, diseminarea din interior a listelor de pasageri, instabilitate managerială și posibile fapte penale

Din cele 42 de zboruri programate și efectuate de aeronavele TAROM pe data de 10 octombrie 2019, ziua în care s-a dezbătut motiunea de cenzură împotriva Guvernului Dancila, 18 zboruri au înregistrat întârzieri cuprinse între 5 și 45 de minute, durata medie a "întârzierii la plecare" fiind de 16 minute, releva rezultatele verificărilor derulate de Corpul de control al primului-ministru (CCPM), care au vizat perioada 1 ianuarie - 26 noiembrie 2019.

Potrivit raportului elaborat în urma controlului, dat vineri publicității, în perioada 7 - 13 octombrie 2019 nu au fost înregistrate curse anulate.

Cu privire la numărul parlamentarilor care au făcut parte din listele de pasageri ale curselor aeriene operate de TAROM către București la data de 10 octombrie 2019, din verificări a rezultat faptul că cinci parlamentari s-au aflat pe aceste liste.

În plus, pe 28 octombrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP) a comunicat CCPM faptul că, în cursul anului 2019, reprezentanții TAROM au notificat autorității trei situații privind încălcări de securitate, după cum urmează: prima a reprezentat o eroare operațională generată de resetare a softului utilizat pentru emiterea facturilor, investigația finalizându-se fără aplicarea de măsuri corective, iar a doua a vizat dezvăluirea către presa a unei liste privind pasagerii unui zbor TAROM prin fotografiere cu telefonul mobil a ecranului unei stații de lucru, fiind afectate 22 de persoane (dintre care un demnitar-ministru).

"Cu privire la acest aspect, conform comunicatului postat pe site-ul ANSPDCP, investigația efectuată la TAROM SA s-a finalizat în data de 07.11.2019, iar în urma verificărilor s-a constatat că aceasta a încălcat prevederile art. 32 alin. (4) coroborat cu art. 32 alin. (1) și alin. (2) din Regulamentul General privind Protecția Datelor și a fost sancționată contravențional cu amendă în cuantum de 95.194 lei, echivalentul a 20.000 de euro", se spune în document.

A treia notificare s-a referit la publicitatea itinerariului unor pasageri - persoane publice (demnitari - senatori/deputați), precum și interogări ale unor baze de date, investigațiile cu privire la acest incident fiind în curs de desfășurare.

Potrivit documentelor puse la dispozitie de persoana responsabila cu protectia datelor cu caracter personal la nivelul TAROM, cea de a treia notificare de încălcare a securitatii datelor cu caracter personal a fost transmisa electronic catre ANSPDCP la data de 22.10.2019 si a semnalat "aparitia în media a unor informatii referitoare la divulgarea numelor unor persoane publice care au calatorit pe data de 10 octombrie pe curse interne TAROM".

"La nivelul ANSPDCP, se afla în desfasurare o investigatie cu privire la diseminarea/transmiterea de catre persoane din cadrul companiei a listelor de pasageri sau a numelor unor pasageri ai zborurilor interne ale TAROM SA, operate în data de 10.10.2019", se arata în raport.

Actiunea de control desfasurata de CCPM la Ministerul Transporturilor si la TAROM a vizat perioada 01.01.2019 - 26.11.2019, iar obiectivele au fost de a verifica respectarea prevederilor legale privind regulile de guvernanta corporativa la nivelul companiei, precum si modalitatea de operare a aeronavelor din flota TAROM. De asemenea, s-a analizat modul de îndeplinire de catre MT a drepturilor si obligatiilor ce decurg din calitatea de actionar la TAROM.

Una dintre principalele constatari ale actului de control a fost faptul ca, la nivelul TAROM, a fost perpetuata situatia provizoratului în administrarea companiei, aspect care a condus la situatia ca, în perioada 1 ianuarie 2017 - 31 octombrie 2019, în Consiliul de Administratie al TAROM sa fie numiti 32 de administratori provizorii. Raportat la aceasta situatie, autoritatea tutelara, respectiv MT, nu si-a îndeplinit obligatiile legale privind declansarea si desfasurarea procedurii de selectie prevazute de Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativa a întreprinderilor publice, cu modificarile si completarile ulterioare, fapt ce a condus la o instabilitate manageriala, situatie ce poate afecta performantele economice ale companiei pe termen mediu si lung.

De asemenea, în aceeași perioada, conducerea executiva a companiei a fost asigurata de opt directori generali numiti exclusiv pentru mandate provizorii, fluctuatia de personal generând o instabilitate în ceea ce priveste activitatea manageriala, care s-a desfasurat în lipsa unui plan de management aprobat si asumat care sa asigure realizarea indicatorilor de performanta financiari si nefinanciari, cu consecinte directe asupra situatiei economico-financiare a operatorului aerian.

"Consecintele negative ale instabilitatii manageriale asupra activitatii companiei au fost evidentiata si de Autoritatea Aeronautica Civila Româna (AACR) în cadrul activitatilor de supraveghere a conformarii operatorului aerian la normele ce reglementeaza operatiunile aeriene si navigabilitatea", se precizeaza în raport.

Desi posturile de membri ai CA al TAROM erau vacante începând cu data de 15.03.2019, demersurile efectuate de Ministerul Transporturilor pentru initierea procedurii de selectie a acestora au fost declansate dupa trei luni de la acel moment, în prezent nefiind finalizate, încălcându-se în acest mod prevederile OUG nr. 109/2011 si ale Hotărârii Guvernului nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativa a întreprinderilor publice, potrivit documentului.

La data de 19 iunie 2019, a fost numit în functie un director general provizoriu al TAROM, pentru un mandat de patru luni (pâna la 19.10.2019). La data de 3.10.2019 a fost aprobata prelungirea perioadei de mandat al acestuia începând cu data de 20.10.2019, cu o perioada de doua luni, fara a fi precizate motivele temeinice pentru sustinerea unei astfel de decizii, asa cum sunt prevazute la art. 642 (1) din OUG nr. 109/2011, cu modificarile si completarile ulterioare.

La data de 15.10.2019, ca urmare a analizei activitatii directorului general provizoriu al TAROM, membrii CA au hotarât revenirea asupra deciziei de prelungire a mandatului si revocarea acestuia din functie, începând cu data de 16.10.2019.

"Având în vedere informațiile aparute în spațiul public cu privire la motivele ce au stat la baza revocării din funcție a directorului general al companiei, precum și faptul că aceste aspecte fac obiectul unui dosar penal înregistrat la nivelul Secției de Combatere a Infrațiunilor Asimilate Infrațiunilor de Corupție din cadrul DNA, unde se efectuează cercetări, raportul de control a fost înaintat, spre valorificare, unității de parchet anterior menționate", se menționează în document.

În plus, în cadrul activității de supraveghere derulate la TAROM de către AACR în cursul anului 2019, au fost identificate neconformități referitoare la implementarea cerințelor privind timpii de muncă și de odihnă a personalului navigator, implementarea cerințelor referitoare la sistemul de management al siguranței și la transportul aerian de bunuri periculoase.

Totodată, la solicitarea TAROM, AACR a desfășurat o investigație cu privire la "înregistrări din carnetul de zbor al unui pilot" al companiei, în urma căreia a fost avertizat pilotul în cauză cu privire la completarea defectuoasă a carnetului de zbor propriu, a fost emisă o neconformitate de nivel 2 către companie și a fost sesizată Poliția Transporturi pentru "un caz de fals în înscrisuri în carnetul de zbor".

Flota TAROM era constituită, la data de 09.10.2019, dintr-un număr de 25 de aeronave cu o vechime cuprinsă între 1 și 31 de ani. Reprezentanții TAROM au concluzionat că imobilizările dese și prelungite pentru remedierea deficiențelor aparute în operarea aeronavelor de tip Boeing 737-300 și ATR42/72 au avut un impact negativ atât asupra imaginii companiei, cât mai ales asupra rezultatelor financiare din operarea curselor regulate.

Operatorul național aerian a înregistrat pierderi anuale brute în fiecare dintre exercițiile financiare aferente perioadei 2008 - 2018, dar în primele opt luni ale anului 2019 s-a constatat o ușoară redresare a performanțelor economice. Evoluția disponibilului TAROM a înregistrat un trend pronunțat descendent începând cu semestrul al doilea al anului 2016 și până la finele primului trimestru al anului 2019.

"Până la finalizarea verificărilor CCPM, contractul de leasing (Leasing Agreement) care prevedea preluarea noilor aeronave ATR nu a fost încheiat de TAROM SA cu Nordic Aviation Capital DAC, firma de leasing nominalizată în MoU încheiat în data de 21.06.2019. Din informațiile/documentele puse la dispoziția CCPM de reprezentanții TAROM SA, nu a reușit în ce modalitate a fost selectată firma de leasing Nordic Aviation Capital în vederea derulării operațiunilor de leasing operational și buy-back, raportat la obligațiile instituite de prevederile art. 23 din Legea nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, au fost constatate și alte aspecte care ar putea întruni elementele constitutive ale unor infracțiuni, motiv pentru care actul de control a fost înaintat unității de parchet competentă, astfel ca datele și informațiile care vizează constatarea săvârșirii unor posibile fapte de natură penală nu pot fi comunicate, fiind exceptate de la accesul liber al cetățenilor, în conformitate cu prevederile 12 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare", informează raportul.

Raportul de control a fost finalizat la data de 05.12.2019 și transmis către prim-ministru (spre informare), Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicărilor (spre analiză și valorificare), Curtea de Conturi a României (spre informare), Ministerul Finanțelor Publice (spre analiză și valorificare), Compania Națională de Transporturi Aeriene - TAROM (spre valorificare) și unitatea de parchet competentă.